

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету
педагогіки і психології
_____ Т.О. Олефіренко

«08» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДУ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РОДИНОЮ

освітнього рівня бакалавра (3.10) або 1.10
галузі знань 01 Освіта
спеціальності 012 Дошкільна освіта

Шифр за навчальним планом СВ 08

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми, затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова «27» квітня 2017 року, протокол №10.

Розробник програми: Товкач І.Є., кандидат педагогічних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки і психології дошкільної освіти
«30» серпня 2021 р., протокол №1

Завідувач кафедри

проф. Цветкова Г.Г.

I. Опис дисципліни

Шифр дисципліни - СВ08

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва) 01 Освіта	Кількість кредитів - 1		Методи навчання: 1. Інформаційно-рецептивний (лекція, лекція-бесіда) з використанням мультимедійних презентацій. 2. репродуктивний (практичні заняття, індивідуальні завдання), проблемний, евристичний, дискусійний з застосуванням проблемн. ситуацій, практ. завдань, моделей. 3. Телекомунікаційне навчання студента з викладачем в Google meet . Система Moodle - інтернет- конференція Cool Meet
Спеціальність (код, назва) 012 Дошкільна освіта	Загальна кількість годин –		
Освітній рівень бакалавр	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
	90		
	Лекції:		
	20	6	
	Семінарські (практичні) заняття:	6	
	22		
Вибіркова дисципліна			
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом за навчальним планом 3 (2018)	Лабораторні заняття:		Форми поточного контролю модульні контрольні роботи, тестування, захист розробки конспекту заняття, презентації
	Індивідуальна робота:		
Семестр 5	-		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне:	48	78	Форма підсумкового контролю – залік
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання – українська			

Предмет вивчення навчальної дисципліни - ознайомлення студентів з теоретичними основами та сучасними тенденціями розвитку педагогічної науки стосовно проблем сімейного виховання та взаємодії закладів дошкільної освіти з родинами.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Педагогічна взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною» є основним у фаховій підготовці майбутніх вихователів дітей дошкільного віку

з іншими педагогічними науками, особливо з такими дисциплінами, як педагогіка дошкільної освіти, психологія дитяча тощо.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс «Педагогічна взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною» спрямований на підготовку висококваліфікованих спеціалістів у галузі дошкільної освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Специфіка опанування студентами змістом дисципліни полягає у засвоєнні основних понять і форм педагогічної взаємодії ЗДО з родинами дітей дошкільного віку.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, педагогіка, дошкільна педагогіка, корекційна педагогіка, психологія, дитяча психологія, психологія сім'ї та інші.

Предмет навчального курсу «Педагогічна взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною» – процес організації педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу з родинами дітей дошкільного віку з особливими потребами.

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічна взаємодія закладу дошкільної освіти з родиною» – є формування майбутньої компетентності майбутніх спеціалістів в галузі дошкільної освіти та виховання на засадах вивчення провідних психолого-педагогічних технологій засобів, методів, форм організації батьків дошкільнят.

Завдання курсу:

1. На основі сучасного стану наукового знання познайомити студентів з психологічними механізмами основних процесів, що відбуваються в сім'ї; системою соціально-психологічних закономірностей міжособистісних стосунків у сім'ї дітей дошкільного віку.
2. Ознайомлення із можливостями врахування в освітньому процесі закладу дошкільної освіти особливостей виховання дітей в різних типах сімей; з основними феноменами, які представлені в практиці психологічного консультування сім'ї, з основними методами діагностики і їх практичним застосуванням з дітьми; із закономірностями становлення і функціонування інституту сім'ї в Україні; з формами організації, методами, засобами взаємодії педагогів закладів дошкільної освіти з родинами.
3. Сприяти розвитку професійно значущих якостей майбутнього педагога-дошкільника для взаємодії з родиною дітей раннього і дошкільного віку: толерантності, емпатії, спостережливості, співчуття, відповідальності тощо.

II. Основні результати навчання та компетентності, які їх формують

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p><i>Знати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні закономірності фізичного, психічного та соціального розвитку дитини дошкільного віку мету, завдання, зміст, форми та методи виховання дітей. <p><i>Вміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - виховувати самостійність, ініціативу, працелюбність. 	<p><i>Здатність</i> до реалізації завдань виховання дітей дошкільного віку</p>
	<p><i>Знати</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні напрямки роботи педагогічного колективу і батьків. <p>реалізувати особистісно-зорієнтовану модель педагогічної взаємодії з батьками своїх вихованців з метою забезпечення повноцінного розвитку особистості дошкільника;</p> <p>розробляти ефективні технології взаємодії з батьками в умовах сучасного дошкільного навчального закладу</p>	<p><i>Готовність</i> проєктувати та здійснювати цілісний педагогічний процес виховання дошкільників</p>
	<p><i>Вміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - підвищувати рівень педагогічної культури батьків, враховуючи їхній загальний розвиток, активність, різноманітні інтереси на основі відроджуваних традицій української етнопедагогіки та досягнень світової педагогіки; розвивати вміння педагогічного прогнозування, дослідницьких умінь планувати та організовувати педагогічну діяльність відповідно до потреб вихованців та їх батьків; розробляти розвивальні заняття з дітьми; сприяти стимулюванню та удосконаленню розвитку комунікативних функцій у дітей та дорослих (батьків та членів педагогічного колективу); здійснювати просвітницьку діяльність серед різних верств населення; здійснювати самоаналіз (рефлексія) власної професійної діяльності; підвищувати рівень психолого-педагогічної культури; підтримувати педагогічне спілкування, психологічно стимулювати активність партнера; <p>прогнозувати можливі шляхи розвитку дітей з особливими потребами у взаємодії з батьками, в рамках якої розгортається спілкування; психологічно налаштовуватись на емоційний тон партнерів зі спілкування; вирішувати конфліктні ситуації; організовувати та проводити різні форми взаємодії з батьками дітей тощо.</p>	<p><i>Готовність</i> практично втілювати набуті знання у сучасних умовах суспільного дошкільного виховання.</p>

III. Тематичний план дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна і вечірня форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модулі 1-2												
Змістовий модуль 1. Сім'я як соціальний інститут і об'єкт психологічного впливу												
Тема 1.1. Вступ. Мета і завдання курсу. Історико-педагогічні концепції взаємодії сімейного і суспільного дошкільного виховання	9	2	2			5		2				11
Тема 1.2. Сім'я - як соціально-педагогічне середовище. Основні характеристики сучасної моделі сім'ї. Перинатальна культура сім'ї Завдання, принципи та умови успішної взаємодії ЗДО і родини у процесі виховання дітей	13	4	4			5				2		11
Тема 1.3. Основні фактори, що впливають на взаємини в сім'ї. Проблеми і конфліктні ситуації в сім'ї з дитиною	13	2	2			9		2				11
Тема 1.4. Сім'я як розвивальне	9	2	2			5				2		11

середовище для дитини												
Разом за змістовим модулем 1	44	10	10			24	52	4		4		44
Змістовий модуль 2. Організація педагогічної взаємодії ЗДО і сім'ї дітей раннього і дошкільного віку												
Тема 2.1. Основи взаємодії між ЗДО та сім'єю.	11	2	4			5						11
Тема 2.2. Взаємодія ЗДО з родинами як умова запобігання конфліктів батьків і дітей	13	4	4			5				2		11
Тема 2.3. Зміст виховної роботи серед батьків. Форми організації взаємодії ЗДО з батьками дітей. Планування взаємодії ЗДО з батьками дітей	22	4	4			14		2				12
Разом за змістовим модулем 2	46	10	12			24	38	2		2		34
Усього годин за курс	90	20	22			48	90	6		6		78

IV. Зміст лекцій дисципліни

Змістовий модуль 1.

**Сім'я як соціальний інститут і об'єкт психологічного впливу
Лекція 1.**

Тема 1.1. Вступ. Мета і завдання курсу. Історико-педагогічні концепції взаємодії сімейного і суспільного дошкільного виховання (2 год.)

Вступ. Мета і завдання курсу.

Основні поняття даної дисципліни. Становлення і розвиток методики співпраці ДНЗ з родинами. Погляди та праці з питання співпраці ДНЗ з родинами А.К. Васильєва, Г. Ващенко, Л. Вигоцького, Л.В. Загик, С.В. Ковальова, Я.-А. Коменського, Т.А. Кулікова, А.С. Макаренка, Ж.Ж. Руссо, Т.А. Маркової, С.Ф. Русової, М.Г. Стельмаховича, В.О. Сухомлинського, К.Д. Ушинського та ін.

Погляди сучасних науковців на важливе значення взаємодії ДНЗ з родинами таких як: Р.П. Дешеулиної, А.В. Козлової, (посібник «Робота ДНЗ з родиною: діагностика, планування, конспекти лекцій, консультації, моніторинг»), Є.С. Євдокимової («Педагогічна підтримка родини у вихованні дошкільника»), Н.В. Микляєвої (монографія «Створення умов ефективної взаємодії з родиною»), М.А. Машовець, Г.В. Беленька, О.Л. Богініч (колективна монографія «Здоров'я дитини – від родини») Н.М. Кот, О.Л. Кононко, Т.М. Пагута та інших.

Закон України «Про дошкільну освіту», Положення про ЗДО, Примірний статут ЗДО, Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (Державний стандарт дошкільної освіти) та чинні програми.

Ключові поняття теорія, методика, співпраця, сім'я, родина, суспільне виховання.
Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Лекція 2.

Тема 1.2. Сім'я - як соціально-педагогічне середовище. Основні характеристики сучасної моделі сім'ї. Перинатальна культура сім'ї. Завдання, принципи та умови успішної взаємодії ЗДО і родини у процесі виховання дітей (4 год.)

Сучасна модель сім'ї, її особливості. Психологічно благополучні й неблагополучні сім'ї. Психологічне здоров'я сім'ї Реалізація індивідуальних потреб у шлюбі. Розмаїття сімейних функцій. Традиційні та сучасні функції сім'ї. Сімейні ролі та внутрішньосімейна рольова структура. Аналіз деформацій сімейного функціонування Сім'я як середовище, в якому відбувається становлення і розвиток дитини, яка нормально розвивається. Сім'я як мікросистема. Сім'я як мезосистема. Сім'я як екзосистема.

Завдання, принципи та умови успішної співпраці ЗДО і родини у процесі виховання дітей. Завдання взаємодії батьків і педагогів, забезпечення цілеспрямованості у співробітництві з батьками; підвищення рівня сформованості педагогічної культури батьків; забезпечення дитині оптимальних умов для повноцінного фізичного і психічного розвитку; вивчення і поширення передового досвіду сімейного виховання.

Принципи співробітництва батьків і працівників дошкільних навчальних закладів у вихованні дітей; взаємоповага, взаємодовіра, взаєморозуміння, партнерство, любов до дитини, прийняття і повага її як особистості, розуміння її проблем, чітке усвідомлення своєї ролі та відповідальності у спільній взаємодії.

Умови успішної взаємодії працівників дошкільних навчальних закладів і сім'ї у вихованні дітей; цілеспрямованість, плановість, послідовність, систематичність,

диференціації, індивідуальній підхід, дотримання педагогічного такту.

Ключові поняття: сім'я, дитина, сім'я, характеристики, мікросистема, мізосистема, екзосистема, взаємодія, співробітництво, партнерство, завдання, принципи, умови, цілеспрямованість, диференціація, педагогічний такт тощо.

Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Лекція 3.

Тема 1.3. Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин в сім'ї дитини (2 год.)

Класифікація проблем, яких досить багато в сім'ях дітей з особливими освітніми проблемами.

Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин в сім'ї дитини з особливими освітніми проблемами.

Ключові поняття сім'я, взаємини, батьківсько-дитячі, дитина, особливі освітні потреби, психолого-педагогічні моделі.

Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Лекція 4.

Тема 1.4. ЗДО і сім'я як розвивальне середовище для дитини з (2 год.)

Про організацію середовища у груповій кімнаті ЗДО. Використання принципів універсального дизайну. Осередки діяльності та їх облаштування. Облаштування групової кімнати. Середовище, яке відповідає потребам дітей. Організація освітнього середовища з урахуванням вікових особливостей дітей. Освітнє середовище: діти віком 3—4 роки. Освітнє середовище: діти віком 5—6 років життя.

Ключові поняття сім'я, взаємини, батьківсько-дитячі, дитина, особливі освітні потреби, розвивальне середовище

Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Змістовий модуль 2. Організація педагогічної взаємодії ЗДО і сім'ї дітей раннього і дошкільного віку

Лекція 5.

Тема 2.1. Основи взаємодії між ЗДО та сім'єю дітей (2 год.).

Позитивне значення взаємодії для дитини. Переваги взаємодії дорослих для педагогів та працівників закладу дошкільної освіти. Переваги педагогічної взаємодії для родини. Соціально-педагогічна робота з сім'ями, що мають дітей з особливими освітніми потребами. взаємодія з батьками в початковий період.

Ключові поняття: сім'я, взаємодія, заклад дошкільної освіти, дитина, особливі освітні потреби

Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Лекція 6

Тема 2.2. Взаємодія ЗДО з родинами як умова запобігання конфліктів батьків і дітей (4 год.)

Соціально-педагогічне значення взаємодії батьків і педагогів у процесі виховання дітей. Сучасні труднощі ДНЗ у роботі з батьками. Шляхи їх подолання. Зміст виховної роботи серед батьків. Співпраця ЗДО з родинами як провідний чинник організації ігрової діяльності дошкільнят. Взаємодія ЗДО з родинами як профілактика конфліктів батьків та дітей.

Поняття конфлікт. Причини виникнення конфліктів між батьками та дітьми. Типи конфліктів між батьками та дітьми. Шляхи профілактики конфліктів між батьками та дітьми. Шляхи розв'язання конфліктів між батьками та дітьми.

Основні види потреб родини у процесі спілкування для встановлення ефективної взаємодії «вихователь-батьки». Професійна технологічність вихователя з батьками. Система психолого-педагогічної взаємодії вихователя та батьків, що може бути ефективною у сучасних умовах.

Ключові поняття: сім'я, взаємодія, заклад дошкільної освіти, конфлікт, конфлікт, дисгармонія родини, гіпоопіка, гіперопіка тощо.

Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Лекція 7.

Тема 2.3. Зміст виховної роботи серед батьків. Форми організації взаємодії ЗДО з батьками дітей. Планування взаємодії ЗДО з батьками дітей (4 год.)

Психолого-педагогічна просвіта батьків дітей дошкільного віку. Сприяння підвищенню рівня психолого-педагогічної культури батьків, формування свідомого розуміння власної відповідальності за результат виховання. Надання батькам педагогічних знань про дошкільне дитинство, систему сучасної дошкільної освіти, особливості організації виховного процесу з дітьми раннього і дошкільного віку. Пропаганда позитивного досвіду суспільного і сімейного виховання. Здійснення моніторингу процесу педагогізації батьків з метою створення єдиної системи виховання дитини в сім'ї і дошкільному навчальному закладі.

Специфіка педагогічної культури батьків та вихователів у співпраці ДНЗ і родини. Педагогічна культура батьків та вихователів як компонент загальної культури, який акумулює в собі накопичений попередніми поколіннями досвід виховання дітей у сім'ї та ЗДО. Компоненти педагогічної культури; педагогічні знання; педагогічна і психологічна компетентність; педагогічна рефлексія; педагогічна емпатія. Шляхи формування педагогічної культури.

Критерії ефективної взаємодії педагогів і батьків; спрямованість і адресність; оперативний зворотний зв'язок; індивідуалізація педагогічного впливу.

Типи зв'язків ЗДО з родинами. Суб'єкт-суб'єктивний підхід до розгляду виховання та соціалізації: світ дитинства як продукт соціалізації та автономна соціокультурна діяльність. Залучення родин до виховного процесу. Компенсаторний зв'язок у взаємодії дошкільного навчального закладу та сім'ї. Координаційний зв'язок між ЗДО та сім'єю.

Форми організації взаємодії ЗДО з батьками дітей раннього і дошкільного віку: фронтальні, групові, індивідуальні.

Три важливі групи завдань, що стоять перед фахівцем (фахівцями) в роботі з сім'ями, що мають дітей вище зазначеного віку.

Планування взаємодії ЗДО з батьками дітей. Принципи та умови за якими здійснюється планування взаємодії з батьками. Планування у календарному, річному, місячному плані взаємодії з батьками.

Ключові поняття: сім'я, взаємодія, заклад дошкільної освіти, дитина, педагогізація батьків, рівень педагогічної культури батьків, презентативний імідж педагогічна культура, компоненти педагогічної культури, психологічна і педагогічна компетентність, педагогічна рефлексія, педагогічна емпатія, критерії взаємодії, форми, методи, планування, принципи .

Рекомендовані інформаційні джерела

Література:

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

V. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Змістовий модуль 1. Сім'я як соціальний інститут і об'єкт психологічного впливу

Семінарські заняття 1.

Тема 1.1. Вступ. Мета і завдання курсу. Державні документи та підзаконні акти про взаємодію ЗДО з родинами (2 год.)

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Взаємодія вихователів і батьків як сучасна проблема дошкільного виховання та освіти.
2. Особливості роботи з батьками дітей дошкільного віку в 40-60 –ті роки ХХ ст.
3. Сутність педагогічної взаємодії сім'ї і дошкільних закладів в 20-30-ті роки ХХ ст.
4. Питання співпраці ДНЗ з родинами в працях педагогів, соціологів, психотерапевтів, таких як:
  - А.К. Васильєв, Л.В. Загик, С.В. Ковальов;
  - Я.А. Коменський, Т.А. Куліков, А.С. Макаренко;
  - С.Ф. Русова, Ж.Ж. Руссо, Т.А. Маркова, В.О. Сухомлинський, К.Д. Ушинський та ін.

II. Практична частина.

Аналіз Державних документів та підзаконних актів про взаємодію ЗДО з родинами

III. Рефлексія (самоаналіз діяльності)

Рекомендована література

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-18.

Семінарські заняття 2-3.

Тема 1.2. Сім'я - як соціально-педагогічне середовище. Основні характеристики сучасної моделі сім'ї. Перинатальна культура сім'ї. Завдання, принципи та умови успішної взаємодії ЗДО і родини у процесі виховання дітей (4 год.)

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Загальні уявлення про сім'ю, її функції, структуру і динаміку.

- 2.Сім'я як середовище, в якому відбувається становлення і розвиток дитини, яка нормально розвивається, так і з особливими освітніми потребами.
- 3.Сім'я як мікросистема. Сім'я як мезосистема. Сім'я як екзосистема.
- 4.Сучасна модель сім'ї, її особливості. Психологічно благополучні й неблагополучні сім'ї.
5. Реалізація індивідуальних потреб у шлюбі.
- 6.Розмаїття сімейних функцій. Традиційні та сучасні функції сім'ї.
- 7.Сімейні ролі та внутрішньосімейна рольова структура. Аналіз деформацій сімейного функціонування.
- 8.Перинатальна культура сім'ї
9. Завдання, принципи та умови успішної взаємодії ЗДО і родини у процесі виховання дітей.

II. Практична частина.

5. Створити модель розвивального середовища в сім'ї дітей з опертям на зміст і завдання чинних програм дошкільної освіти. **Примітка:** програма з ДО за вибором студента.

III. Рефлексія (самоаналіз діяльності)

Рекомендована література

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-20.

Семінарське заняття 4.

Тема 1.3. Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин (2 год.)

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

- 1.Класифікація проблем, яких досить багато в сім'ях дітей з особливими освітніми проблемами.
- 2.Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин в сім'ї дитини з особливими освітніми проблемами.

III. Рефлексія (самоаналіз діяльності)

Рекомендована література

Основна: 1-15.

Додаткова: 1-20.

Семінарське заняття 5.

Тема 1.4. Сім'я як розвивальне середовище для дитини з особливими потребами (2 год.)

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Про організацію середовища у груповій кімнаті ЗДО.
2. Використання принципів універсального дизайну.
3. Осередки діяльності та їх облаштування.
4. Облаштування групової кімнати. Середовище, яке відповідає потребам дітей.
5. Організація освітнього середовища з урахуванням вікових особливостей дітей.

II. Практична частина.

6. Створити модель освітнього середовища: діти віком 3—4 роки. Чи освітнє середовище: діти віком 5—6 років життя. *Примітка:* вік дітей за вибором студента

III. Рефлексія (самоаналіз діяльності)

Рекомендована література

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-20.

Змістовий модуль 2.

Організація педагогічної взаємодії ЗДО і сім'ї дітей з особливими потребами (2 год.)

Семінарські заняття 6-7.

Тема 2.1. Основи взаємодії між ЗДО та сім'єю (4 год.).

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Соціально-педагогічна робота з сім'ями, що мають дітей з особливими освітніми потребами.

2. Робота з батьками в початковий період.

3. Взаємодії між ЗДО та сім'ями дітей раннього віку з особливими потребами.

4. Взаємодії між ЗДО та сім'ями дітей дошкільного віку з особливими потребами.

II. Практична частина.

III. Рефлексія (самоаналіз діяльності)

Рекомендована література

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-20.

Семінарські заняття 8-9.

Тема 2.2. Взаємодія з родинами як умова запобігання конфліктів батьків та дітей (4 год.)

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Значення сімейного виховання у роботі вихователя з дітьми з особливими потребами.
2. Типи сімей та неправильного виховання дітей в них.
3. Профілактика непорозумінь між дітьми та батьками. *Тренінгові вправи з апробування різних форм організації мовленнєвої діяльності: індивідуальної, парної, підгрупової, командної, фронтальної.*

II. Практична частина.

4. Розробка рекомендацій для різних типів сімей щодо виховання дітей раннього та дошкільного віку з особливими потребами. **Примітка:** вік дитини та особлива потреба за вибором студента.

III. Рефлексія (самоаналіз діяльності)

Рекомендована література

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-20.

Семінарські заняття 10-11.

Тема 2.3. Зміст виховної роботи серед батьків. Форми організації взаємодії ЗДО з батьками дітей. Планування взаємодії ЗДО з батьками дітей (4 год.)

План

Зміст і форми опрацювання навчального матеріалу:

1. Зміст виховної роботи серед батьків дітей раннього і дошкільного віку.
2. Форми організації взаємодії ЗДО і батьків дітей з особливими потребами.
3. Планування взаємодії працівників ЗДО з батьками дітей з особливими потребами.

II. Практична частина.

3. Планування взаємодії ЗДО та сімей щодо виховання дітей раннього та дошкільного віку з особливими потребами. **Примітка:** вік дитини та особлива потреба за вибором студента.

III. Рефлексія.

Рекомендована література

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-20.

Теми семінарських занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Тема 1.2. Сім'я - як соціально-педагогічне середовище. Перинатальна культура сім'ї	2
2.	Тема 1.4. Сім'я як розвивальне середовище для дитини	2
3.	Тема 2.2. Взаємодія з родинами як умова запобігання конфліктів батьків та дітей раннього і дошкільного віку	2
	Усього	6

Теми практичних та лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	не передбачено	

VI. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для студентів денної форми навчання

	Завдання самостійної роботи За змістовими модулями	Критерії оцінювання		Бали
13М 1.	Скласти презентацію до обраної теми (10-15 слайдів) дисципліни та скласти до неї кросворд з 20 понять	своєчасність виконання завдання	1	21
		естетичне оформлення	1	
		повний обсяг виконання завдання	8	
		якість виконання (наявність теми, змісту, фото чи ілюстрацій посилання на використані джерела)	10	
		кількість слайдів не перевищує 8-10	1	
ЗМ 2.	Скласти 2 невеличкі анкети для батьків дітей (1 – раннього; 1 - дошкільного віку) : для з'ясування можливості залучення батьківської громадськості до освітньої роботи в ЗДО. Які питання туди ввійдуть? Обґрунтуйте їх доцільність. Запропонуйте 5-7 батькам дати відповіді на запитання розроблених вами анкет. Зробіть висновки.	своєчасність виконання завдання	4	34
		Відповідність дібраних анкет меті міні-дослідження	10	
		наявність протоколів дослідження	10	
		Обґрунтованість висновків	10	
	Максимальна кількість балів			55

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання для студентів заочної форми навчання

	Завдання самостійної роботи За змістовими модулями	Критерії оцінювання		Бали
13М 1.	Скласти презентацію до обраної теми (7-9 слайдів) дисципліни та скласти до неї кросворд з 10 понять	своєчасність виконання завдання	3	33
		естетичне оформлення	5	
		повний обсяг виконання завдання	10	
		якість виконання (наявність теми, змісту, фото чи ілюстрацій посилання на використані джерела)	10	
		кількість слайдів не перевищує 8-10	5	
3М 2.	Скласти 2 невеличкі анкети для батьків дітей (1 – раннього; 1 -дошкільного віку) : для з'ясування можливості залучення батьківської громадськості до освітньої роботи в ЗДО. Які питання туди вийдуть? Обґрунтуйте їх доцільність. Запропонуйте 5-7 батькам дати відповіді на запитання розроблених вами анкет. Зробіть висновки.	своєчасність виконання завдання	4	34
		Відповідність дібраних анкет меті міні-дослідження	10	
		наявність протоколів дослідження	10	
		Обґрунтованість висновків	10	
Максимальна кількість балів				67

6.4. Система оцінювання навчальних досягнень студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студентів	Мод.1		Мод.2	
	Кількість од.	Макс.к-сть б.	Кількість одю	Макс. к-сть б.
Макс. к-сть бал. за од.				
Присутність на лекційному занятті	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	1	10	2	20
Виконання завдань самостійної роботи	1	33	1	34
- Усього балів за курс		45		55
Усього за два модулі- 100 балів				

VII. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів передбачає виконання таких завдань:

- на аналізі фахових періодичних видань за останні 5 років визначити актуальні проблеми вивчення сім'ї, внутрішньо сімейних стосунків та сімейного консультування і психотерапії.

VIII. Методи навчання

- лекція з використанням мультимедійних презентацій;
- дискусії; пояснення, бесіда;
- робота в малих групах;
- обговорення;
- самостійне виконання теоретичного матеріалу, конспектування джерел та їх аналіз;
- самостійне виконання практичних завдань;
- розробка структурно-логічних схем, таблиць, презентацій;
- виконання творчих проєктів; практичні – виконання практичних завдань, розробка схем, таблиць; самостійне вивчення теоретичного матеріалу, конспектування джерел та їх аналіз тощо.

IX. Контроль якості знань студентів

9.1. Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю: лекція (традиційна, проблемна, лекція-диспут) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – Презентація), семінарські заняття.

Дистанційне навчання здійснюється за допомогою комп'ютерних телекомунікацій, має наступні форми поточного контролю:

– Система Moodle - це платформа, на якій розміщені навчальні матеріали, реалізовується спілкування «студент-студент», «студент-викладач», контролюються знання студентів, але й здійснювати управління освітнім процесом.

– Cool Meet – проведення дистанційних конференцій, лекційних, семінарських занять, інших форм навчальних занять, проведених за допомогою засобів телекомунікацій і інших можливостей «Всесвітньої павутини».

У процесі оцінювання поточних навчальних досягнень студентів дистанційного навчання застосовуються такі методи:

➤ *Методи навчання за допомогою взаємодії слухача з освітніми ресурсами при мінімальній участі викладача і студентів (самонавчання).* Для розвитку цих методів характерний мультимедійний підхід, коли за допомогою різноманітних засобів створюються освітні ресурси: друковані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж.

➤ *Методи індивідуалізованого викладання і навчання, для яких характерні взаємини одного студента з одним викладачем чи одного студента з іншим студентом (навчання «одиндо одного»).* Ці методи реалізуються в дистанційній освіті в основному за допомогою таких технологій, як телефон, звичайна та електронна пошти; методи, в основі яких лежить надання студентам навчального матеріалу викладачем чи експертом, при якому студенти не відіграють активної ролі у комунікації (навчання «один до багатьох»).

➤ *Методи, для яких характерна активна взаємодія між всіма учасниками освітнього процесу (навчання "багато до багатьох").*

9.2. У процесі оцінювання поточних навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, колоквиуми.

➤ *Методи письмового контролю:* тести.

➤ *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми і методи підсумкового контролю

➤ *Форми підсумкового контролю дистанційного навчання:* залік.

У процесі оцінювання підсумкових навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Тематичний контроль

Зразок модульної контрольної роботи:

Модульна контрольна робота № 1.

1. Дайте педагогічну характеристику поняття «педагогічна взаємодія» у системі взаємин «вихователь - батьки».

2. Оберіть правильні відповіді. До складових розвивального середовища ЗДО відносяться:

а) зовнішнє середовище;

б) ігрове середовище;

в) екологічна система;

г) мовленнєве середовище.

Питання до заліку

Теоретичні питання

1. Дайте педагогічну характеристику поняття «співпраця» у системі взаємин «вихователь - батьки».
2. Визначте сучасні проблеми взаємодії дошкільного навчального закладу з сім'єю.
3. Визначте особливості роботи з батьками дітей дошкільного віку в 40-60 –ті роки ХХ ст.
4. Визначте сутність педагогічної взаємодії сім'ї і дошкільних закладів в 20-30-ті роки ХХ ст.
5. Охарактеризуйте практику роботи Павлівської школи в питаннях взаємодії з сім'єю.
6. Дайте характеристику програмних документів дошкільної освіти щодо організації співпраці з батьками (програма «Дитина» , Базовий компонент дошкільної освіти. Закон «Про дошкільну освіту»).
7. Порівняйте педагогічні підходи до взаємодії з батьками в зарубіжній педагогіці (Великобританія, Франція, США).
8. Визначте сфери виникнення труднощів у взаємодії між вихователями і батьками.
9. Підкресліть позитивне значення співпраці вихователів та батьків для дитини.
10. Окресліть позитивне значення співпраці вихователів та батьків для вихователів.
11. Підкресліть позитивне значення співпраці вихователів та батьків для батьків.
12. Доведіть необхідність діагностування типу сім'ї для визначення моделі педагогічної взаємодії.
13. Обґрунтуйте види діяльності , які можна пропонувати батькам.
14. Обґрунтуйте значення педагогічної культури вихователя в співпраці з батьками.
15. Визначте значення конфіденційності в співпраці з батьками.
16. Охарактеризуйте етапи залучення батьків до педагогічної взаємодії.
17. Дайте характеристику письмових форм співпраці батьків і педагогів.
18. Проаналізуйте форми взаємодії з батьками до початку відвідування дитиною дошкільного навчального закладу.
19. Визначте актуальність батьківських куточків у групах дітей раннього віку (1-й -3-й роки життя).
20. Визначте актуальність батьківських куточків у групах дітей молодшого дошкільного віку (4-й – 5-й роки життя).
21. Визначте актуальність батьківських куточків у групах дітей старшого дошкільного віку (6-й -7-й роки життя).
22. Дайте характеристику засобів формування мовленнєвого етикету дітей дошкільного віку в умовах сім'ї.
23. Дайте характеристику діагностичних методик вивчення сім'ї.
24. Обґрунтуйте необхідність виховання батьків на сучасному етапі.
25. Дайте характеристику програми модифікації поведінки дитини.
26. Розкрийте систему підготовки молоді до сімейного життя.
27. Розкрийте зміст виховної роботи серед батьків.
28. Розкрийте основні вимоги до педагогічної діяльності сімейного вихователя.
29. Обґрунтуйте необхідність виховання майбутньої матері та майбутнього батька.
30. Обґрунтуйте правила, що сприяють досягненню рівноправного співробітництва батьків і вихователів.
31. Дайте характеристику сучасних наукових досліджень проблеми педагогічної взаємодії вихователів з батьками в Україні (Н.М. Кот, О.Л. Кононко С.О. Ладивір та ін.).
32. Охарактеризуйте особистісно-персоналізовану модель взаємодії з батьками в сім'ї.
33. Охарактеризуйте колегіально-індивідуалізовану модель взаємодії вихователя з батьками в дошкільному навчальному закладі.
34. Визначте головні педагогічні ідеї взаємодії з батьками в спадщині А.С. Макаренка.
35. Охарактеризуйте педагогічну спадщину С.Ф. Русової в питанні педагогічної роботи з

батьками.

36. Окресліть проблеми співпраці з батьками в сучасній практиці дошкільної освіти.

Практичні питання

1. Підготуйте розробку консультації для батьків «Роль гри у вихованні дітей раннього дошкільного віку».
2. Підготуйте розробку консультації для батьків «Роль гри у вихованні дітей молодшого дошкільного віку».
3. Підготуйте розробку консультації для батьків «Роль гри у вихованні дітей 5-го року життя».
4. Підготуйте розробку консультації для батьків «Роль гри у вихованні дітей старшого дошкільного віку».
- 5.
6. Розробіть модель групової консультації про заохочення й покарання в сім'ї.
7. Розробіть модель групової консультації з проблеми комунікативного (мовленнєвого) етикету.
8. Розробіть сценарій проведення батьківської конференції (тема за вибором).
9. Складіть педагогічні рекомендації для батьків про те, які іграшки доцільно купувати дітям протягом дошкільного дитинства.
10. Підготуйте інтерактивну доповідь для батьків про можливість адаптації виховних етнопедагогічних традицій до умов сучасної сім'ї.
11. Складіть схему спільних та відмінних ознак суспільного виховання.
12. Складіть план спеціально створеної педагогічної ситуації, в основі якої – неформальне спілкування вихователя, батьків, дітей. Поясніть, що може дати така ситуація для уточнення, поглиблення уявлень вихователя про особливості домашнього вихователя.
13. Розробіть сценарій зустрічі з батьками «Давайте знайомитися» та складіть план проведення круглого столу на обрану тематику.
14. Розробіть навчально-методичний план школи молодих батьків обсязі 8 годин для обраної вікової групи.
15. Створіть модель взаємодії батьків і вихователів в процесі виховання дитини в сім'ї.
16. Розробіть методичні поради для батьків по попередженню домашніх конфліктів.
17. Розробіть сценарій прогулянки для дитини молодшого дошкільного віку з сімейним вихователем в зимовий період.
18. Розробіть сценарій прогулянки для дитини середнього дошкільного віку з сімейним вихователем в зимовий період.
19. Розробіть сценарій прогулянки для дитини середнього дошкільного віку з сімейним вихователем в літній період.
20. Підготуйте консультацію для батьків «Як організувати день народження дитини».
21. Розробіть систему практичних занять для батьків, яка допоможе у розвитку творчості дитини.
22. Сплануйте систему роботи з встановлення співпраці з батьками на квартал (вікова група за вибором).
23. Визначте стратегію власної поведінки стосовно батьків, які не беруть участі у педагогічному процесі.
24. Розробіть макет інформаційного бюлетеня для батьків різних вікових груп.
25. Розробіть «Форму для випуску інформації», яку повинні підписати батьки щодо надання родинної інформації (конфіденційність).
26. Підготуйте список із 10-15 доручень для батьків-добровольців у групі. Для кожного завдання визначити користь для дітей, вихователів та батьків.
27. Вас як професіонала, хвилює недостатня інформованість культурно-гігієнічних навичок у дітей групи (за вибором). За допомогою яких методів ви будете вивчати досвід сімей у вихованні цих навичок.

28. Поясніть, чому на сучасному етапі допомога батькам у вихованні дітей розглядається не тільки в педагогічному, а й в соціальному аспектах.
29. Спроектуйте заходи з педагогічного просвітництва батьків в тому дошкільному навчальному закладі, де ви будете працювати.
30. Обґрунтуйте відповідь на запитання: «Для кого середовище має бути розвивальним – для дошкільника чи для дорослих (вихователів й батьків)?» (Манилюк Ю. Оптимальна модель педагогічної взаємодії у дитсадку / Юлія Манилюк // Дошкільне виховання. - № 8. – 2012 р.).
31. Розробити пам'ятку для молодих педагогів дошкільного навчального закладу.
32. Розробити пам'ятку для молодих батьків.
33. Розробіть сценарій відвідин сімей вихованців.
34. Запропонуйте добірку міні-етюдів для розвитку позитивних взаємин між батьками і дітьми молодшого дошкільного віку.
35. Запропонуйте добірку міні-етюдів для розвитку позитивних взаємин між батьками і дітьми старшого дошкільного віку.
36. Розробіть систему конкурсів для тат. Обґрунтуйте їх доцільність.
37. Розробіть систему конкурсів для мам. Обґрунтуйте їх доцільність.
35. Розробіть систему конкурсів для дідусів. Обґрунтуйте їх доцільність.
36. Розробіть систему конкурсів для бабусь. Обґрунтуйте їх доцільність.

9.3. Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи

	виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
--	--

Шкала оцінювання результатів ПОТОЧНИХ (СЕМЕСТРОВИХ) видів навчальної діяльності: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для оцінювання результатів поточних (семестрових) видів навчальної діяльності
54-60	A	відмінно
48-53	B	добре
42-47	C	
39-41	D	задовільно
36-38	E	
21-35	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання окремих видів навчальної діяльності
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	задовільно
60-64	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни «Дитяча література»

Всього., лекції - 20 год., семінарські заняття - 22 год., самостійна робота - 48 год., форма контролю - залік

Модулі	Модуль 1	Модуль 2
Теоретичні розділи	Модуль I. Сім'я як соціальний інститут і об'єкт психологічного впливу(44)	Модуль II. Організація педагогічної взаємодії ЗДО і сім'ї дітей раннього і дошкільного віку (66)
Теми лекцій	1.1. Вступ. Мета і завдання курсу. Історико-педагогічні концепції взаємодії сімейного і суспільного дошкільного виховання (2 год.) 1.2. Сім'я - як соціально-педагогічне середовище. Основні характеристики сучасної моделі сім'ї. Перинатальна культура сім'ї (4 год.) 1.3. Основні фактори, що впливають на взаємини в сім'ї. Проблеми і конфліктні ситуації в сім'ї з дитиною (2 год.) 1.4. Сім'я як розвивальне середовище для дитини (2 год.)	2.1. Основи взаємодії між ЗДО та сім'єю дітей (4 год.) 2.2. Взаємодія ЗДО з родинами як умова запобігання конфліктів батьків і дітей (4 год.) 2.3. Зміст виховної роботи серед батьків. Форми організації взаємодії ЗДО з батьками дітей. Планування взаємодії ЗДО з батьками дітей (4 год.)
Теми семінарських занять	1. Вступ. Мета і завдання курсу. Державні документи та підзаконні акти про взаємодію ЗДО з родинами (2 год.) – 2 б. 2-3. Сім'я - як соціально-педагогічне середовище. Основні характеристики сучасної моделі сім'ї. Перинатальна культура сім'ї. Завдання, принципи та умови успішної взаємодії ЗДО і родини у процесі виховання дітей (4 год.) – 4 б. 4. Основні психолого-педагогічні моделі батьківсько-дитячих взаємин (2 год.) – 2 б. 5. Сім'я як розвивальне середовище для дитини з особливими потребами (2 год.) – 2 б.	6-7. Основи взаємодії між ЗДО та сім'єю (4 год.) – 4 б. 8-9. Взаємодія з родинами як умова запобігання конфліктів батьків та дітей (4 год.) – 4 б. 10-11. Зміст виховної роботи серед батьків. Форми організації взаємодії ЗДО з батьками дітей. Планування взаємодії ЗДО з батьками дітей (4 год.) – 4 б.
Самостійна робота	Скласти презентацію до обраної теми (10-15 слайдів) дисципліни та скласти до неї кросворд з поняттями – 21б.	Скласти 2 невеличкі анкети для батьків дітей (1 – раннього; 1 - дошкільного віку) : для з'ясування можливості залучення батьківської громадськості до освітньої роботи в ЗДО. Які питання туди ввійдуть? Обґрунтуйте їх доцільність. Запропонуйте 5-7 батькам дати відповіді на запитання розроблених вами анкет. Зробіть висновки – 34 б.
Вид контролю	Усне опитування, модульна робота 1 - 13 б	Усне опитування, модульна робота 20 б
ЗАЛІК = 100 балів		

XI. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні джерела

Нормативні документи в галузі освіти

1. Базовий компонент дошкільної освіти 2020. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Закон про дошкільну освіту. Редакція станом на 05.09.2017 / [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-141>.
3. Закон України «Про загальну середню освіту» / Нормативно-правове забезпечення освіти : У 4 ч. Ч.1. Харків : Основа, 2004. С. 59-86.
4. Закон України «Про освіту» / Нормативно-правове забезпечення освіти : У 4 ч. Ч.1. Харків : Основа, 2004. С. 25-58.
5. Закон України «Про позашкільну освіту» // Освіта України. 2000. 2 серпня.
- Конституція України (статті 23, 52, 53). К.: Преса України, 1997.
6. Державний стандарт початкової освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>

Навчально-методична література

7. *Беленька Г.В., Богініч О.Я., М.А. Машовець.* Здоров'я дитини від родини. Як виховати в сім'ї здорову дитину від народження до повноліття. К.: 2006.
8. *Бевз Г.М.* Прийомна сім'я: соціально-психологічні виміри / Г.М. Бевз. К.: Видавництво «Видавничий Дім «Слово», 2010 р.
9. Дитина: Освітня програма для дітей дітей від двох до семи років / наук.кер. проекту: О.В. Огневюк ; авт.кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна [та ін.] ; наук. ред. : Г.В. Беленька. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
10. Інклюзивне навчання: вибір батьків / А.А. Колупасєва, Л.М. Наконечна, Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. – 56 с. (Інклюзивне навчання за нозологіями).
11. *Макаренко А.С.* Педагогическая поэма / А.С. Макаренко. К.: Веселка, 1986.
12. Путівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами: Навчально-методичний посібник у 9 книгах / За заг. ред. Колупасєвої А.А. К.: ТОВ ВПЦ «Літопис-XX» 2010. (Серія «Інклюзивна освіта»).
13. Родинне сонцеколо. Методичний посібник для роботи з батьками / Авт.-упор. Л.В. Калуська. –Тернопіль: Мандрівець, 2010. 140 с.
14. *Сухарева Л.С.* Піклуємось разом з батьками. Робота з батьками дошкільників. Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада», 2008. 128 с. (Серія: «ДНЗ. Вихователю».)
15. *Сухомлинський В.О.* Батьківська педагогіка / В.О. Сухомлинський. К.: Рад. школа, 1978.
16. *Товкач І.Є.* Хочу бути мамою, хочу бути татом. Навч. – метод. посібник / І.Є. Товкач. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 368 с.

17. Я у світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років / О. П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л. В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2019. 488 с.

Допоміжні

1. Кабанцева А.В., Коренєва О.Л. Підтримка дитини в умовах емоційного напруження : навчально-методичний посібник. К.: КВІЦ, 2018. 136 с.

2. Колонтаєвська С.В. Культура поведінки дітей дошкільного віку як науково-педагогічна проблема. Проблеми реформування педагогічної науки та освіти. м. Ужгород. 15-16 лютого 2019 р. С. 132-134.

3. Корінна Г.О. Формування соціальної поведінки дітей на етапі дошкільного дитинства: теоретичний аспект питання. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 15. С. 125-128.

4. Лідерство та інклюзивна освіта : навч.- метод. посіб./ Єфімова С. М., Королюк С. В.; за заг. ред. Колупасової А. А. — ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2012. — 164 с. — (Серія «Інклюзивна освіта»).

5. *Ладивір С.* Родинні уроки життя /С. Ладивір // Актуальні проблеми психології: Зб. наук. пр. ун-ту психології ім. Г. С. Косюка НАПН України. Психологія розвитку дошкільника. Том IV. Вип. 7. Житомир, «Рута». 2011. С. 186-199.

6. Підготовка студентів до співпраці з батьками дітей дошкільного віку: Навчально-методичний посібник / Укл. М.А. Машовець. К.: Логос, 2000. 128.

7. *Піроженко Т.О.* Ціннісні орієнтації дитини у дорослому світі : навч.-метод. посібник Т.О. Піроженко, Л.С. Соловйова та ін. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2016. – 248 с.

8. *Соколовська О.С.* Виховання культури поведінки дітей старшого дошкільного віку у взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*. 2019. С. 53-61.

9. Сучасні діти – відображення цінностей дорослого світу : методичні рекомендації / Т.О. Пірожено, С.О Ладивір, К.В. Карасьова та ін.; за ред. Т.О. Піроженко. – К.–Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 120 с.

10. *Товкач І.Є.* Слово. Речення. Звуки: навчальний посібник для дітей старшого дошкільного вік: у 2 ч. Ч.1 / І.Є. Товкач. Х.: В-во «Ранок». 2015. 80 с. (Серія «Віконечко у світ грамоти»).

11. *Товкач І.Є.* Звуки. Букви. Читання: навчальний посібник для дітей старшого дошкільного віку: у 2 ч. Ч.2 / І.Є. Товкач. Х.: В-во «Ранок». – 2015. – 80 с. – (Серія «Віконечко у світ грамоти»).

12. *Товкач І.Є.* Тварини: дикі та свєські: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К. : Грамота, 2015. 88 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).

13. *Товкач І.Є.* Працюють усі навколо нас: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К. : Грамота, 2015. 96 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
14. *Товкач І.Є.* Що є справжнім читанням для дошкільняти / І.Є. Товкач // Дошкільнє виховання. 2015. № 11. С. 6-9.
15. *Товкач І.* Як розвивати мовлення наймолодших / Ірина Товкач // Палітра педагога. 2016. № 4. 3-6.
16. *Товкач І.Є.* Рослини: овочі та фрукти: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К. : В-во «Грамота». 2016. 90 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
17. *Товкач І.Є.* Транспорт: навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. – К. : В-во «Грамота». – 2018. – 87 с. – (Серія «Розглядай та пізнавай»). 18. *Товкач І.Є.* Як весело й цікаво підготуватися до прогулянки / Г.В. Беленька, І.Є. Товкач // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. №5. С. 24 – 29.
19. *Товкач І.Є.* Рослини: квіти та трави. : навч. посіб. для дітей ст. дошк. віку / І.Є. Товкач. К. : В-во «Грамота». 2019. 80 с. (Серія «Розглядай та пізнавай»).
20. *Товкач І.Є.* Підготовка майбутніх вихователів до взаємодії з батьками щодо формування в дітей основ культури читача» / І.Є. Товкач в електронному виданні «Народна освіта» (Випуск 2 (41) 2020 р.)

Джерело: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=6188

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського . Режим доступу: <http://www.dnpb.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. Режим доступу: <http://lib.npu.edu.ua/>

Інші інформаційні ресурси

Режим доступу: <http://www.humanities.edu.ru/>

Режим доступу: library.iapm.edu.ua

Режим доступу : spf.zu.edu.ua/pdf/imm.pdf

Режим доступу : http://www.koob.ru/practic_psychology/

Режим доступу : <http://www.zipsites.ru/psy/psylib/>

Режим доступу : <http://library.evro-bit.ru/>

Режим доступу : <http://www.alleng.ru/d/psy/psy075.htm>

Режим доступу <http://www.twirpx.com/files/humanitarian/psychology/practice/>

IV. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ГОТОВНОСТІ ДО СПІВПРАЦІ З РОДИНАМИ ВИХОВАНЦІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ Лекція 1. Вступ. Взаємовплив сімейного і суспільного дошкільного виховання (історичний аспект) (2 год.). Сімейне і суспільне дошкільне виховання: історичні паралелі та лінії перетину. Становлення і розвиток теорії та методики співпраці з родинами. Співпраця з родинами як психолого-педагогічна проблема. Державні документи та підзаконні акти про співпрацю з родинами. Завдання, принципи та умови успішної співпраці дошкільного навчального закладу і родини у процесі виховання дітей. Умови успішної взаємодії працівників дошкільних навчальних закладів і сім'ї у вихованні дітей; цілеспрямованість, плановість, послідовність, систематичність, диференціації, індивідуальний підхід, дотримання педагогічного такту. Основні поняття теми: теорія, методика, співпраця, сім'я, родина, суспільне виховання, нормативні документи, державні документи та підзаконні акти, взаємодія, співробітництво, партнерство, завдання, принципи, умови, цілеспрямованість, диференціація, педагогічний такт. Основна література: 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткова література: 3, 7. Семінар 1. Співпраця з родинами на сучасному етапі. Внесок вчених України в її вивчення (2 год.). Лекція 2. Характеристика змісту, форм та методів співпраці з родинами в сучасному суспільстві (2 год.). Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання дітей. Сучасні труднощі у роботі з батьками. Шляхи їх подолання. Професійна технологічність вихователя з батьками. Зміст виховної роботи серед 9 батьків

Пропаганда позитивного досвіду суспільного і сімейного виховання. Здійснення моніторингу процесу педагогізації батьків з метою створення єдиної системи виховання дитини в сім'ї і дошкільному навчальному закладі. Основні поняття теми: співробітництво, співпраця, взаємодія, коопераційна інтеракція, взаємодія, потреби родини, проектування, педагогічна технологія, педагогізація батьків, рівень педагогічної культури батьків, презентативний імідж дошкільного навчального закладу. Основна література: 3, 4, 5. Додаткова література: 1, 4. Семінар 2. Шляхи залучення родин до виховного процесу (2 год.). Лекція 3. Врахування стратифікації суспільства у співпраці з родинами (2 год.). Стратифікація сучасного суспільства в Україні та його вплив на виховання дитини. Вимоги до педагога, що працює з дітьми різних стратів суспільства. Основні поняття теми: страт, соціальне структурування, кваліфікований педагог. Основна література: 2, 5. Додаткова література: 2, 7. Семінар 3. Стратифікація суспільства та її вплив на співпрацю з родинами (2 год.). Лекція 4. Педагогічна культура батьків, її зміст і шляхи формування у співпраці з родиною (2 год.). Педагогічна культура батьків та вихователів як компонент загальної культури, який акумулює в собі накопичений попередніми поколіннями досвід виховання дітей у сім'ї та ДНЗ. Шляхи формування педагогічної культури. Критерії ефективної взаємодії педагогів і батьків; спрямованість і адресність; оперативний зворотний зв'язок; індивідуалізація педагогічного впливу. Основні поняття теми: педагогічна культура, компоненти педагогічної культури, психологічна і педагогічна компетентність, педагогічна рефлексія, педагогічна емпатія, критерії взаємодії. Основна література: 4, 5. Додаткова література: 3, 5. Семінар 4. Педагогічна культура батьків, її зміст і шляхи формування у співпраці закладів дошкільної освіти з родиною (3 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ РОДИННОГО ТА СУСПІЛЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Лекція 5. Основи взаємодії між дитячим садком та сім'єю (2 год.). Суб'єкт-суб'єктивний підхід до розгляду виховання та соціалізації: світ дитинства як продукт соціалізації та автономна соціокультурна діяльність. Залучення родин до виховного процесу. Компенсаторний зв'язок між закладом дошкільної освіти та сім'єю. Основні поняття теми: світ дитинства, світ дорослих, соціалізація, педагогічне середовище. Основна література: 1, 3, 4. Додаткова література: 4, 5. Семінар 5. Вплив родинного виховання на формування особистості дитини (2 год.). Лекція 6. Співпраця з родинами як умова запобігання конфліктів батьків та дітей (2 год.). Поняття конфлікт. Причини виникнення конфліктів між батьками та дітьми. Типи конфліктів між батьками та дітьми. Шляхи профілактики конфліктів між батьками та дітьми. Шляхи розв'язання конфліктів між батьками та дітьми. Основні поняття теми: конфлікт, дисгармонія родини, гіпоопіка, гіперопіка. Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 7. Семінар 6. Організація співпраці педагога і батьків (2 год.).

11 Лекція 7. Форми організації взаємодії батьків і працівників закладів дошкільної освіти (4 год.). Нестандартні форми взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї: щотижневий – "очікуваний гість", театральні дні, консультативний центр "Співбесідник" та ін., щомісячні – батьківська вітальня, сімейне дозвілля, походи, вернісаж та ін. Колективні форми взаємодії закладів дошкільної освіти і сім'ї. Батьківський комітет, його функції, склад та зміст роботи. Характеристика індивідуальних форм співробітництва педагогів дошкільних навчальних закладів з батьками: консультації, бесіди, пакети для батьків, анкети, пам'ятки, папка-пересувка. Характеристика наочно-інформаційних форм взаємодії; виставки, стенди для батьків, ширми, реклама книг, публікації в періодиці, в системі Інтернет з проблем сімейного виховання. Основні поняття теми: форми взаємодії, консультація, бесіда, анкета, пам'ятка, батьківські збори, школа

молодих батьків, конференція, заняття-тренінг, день відкритих дверей, пакети для батьків, папка-пересувка, вернісаж, ширма, наочно-інформаційна форма. Основна література: 1, 2, 3, 5. Додаткова література: 2, 4, 6. Семінар 7.. **Форми організації взаємодії батьків і працівників закладів дошкільної освіти (5 год.).** Лекція 8. **Планування взаємодії працівників ДНЗ з батьками (4 год.).** Принципи та умови за якими здійснюється планування взаємодії з батьками. Планування у календарному, річному, місячному плані взаємодії з батьками. Основні поняття теми: календарний, річний, місячний план роботи. Основна література: 1, 2, 4, 5. Додаткова література: 1, 2, 3. Семінар 8. **Планування сучасних форм взаємодії дошкільних навчальних закладів і сім'ї (4 год.).** V. **ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ГОТОВНОСТІ ДО СПІВПРАЦІ З РОДИНАМИ ВИХОВАНЦІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ** Семінарське заняття 1. **Тема. Співпраця з родинами на сучасному етапі. Внесок вчених України в її вивчення (2 год.).** План I. Обговорення питань: 1. Взаємодія вихователів і батьків як сучасна проблема дошкільного виховання та освіти. 2. Особливості роботи з батьками дітей дошкільного віку в 40-60 –ті роки ХХ ст. 3. Сутність педагогічної взаємодії сім'ї і дошкільних закладів в 20-30-ті роки ХХ ст. 4. Питання співпраці закладів дошкільної освіти з родинами в працях педагогів, соціологів, психотерапевтів, таких як: - А.К. Васильєв, Л.В. Загик, С.В. Ковальов; - Я.А. Коменський, Т.А. Куліков, А.С. Макаренко; - С.Ф. Русова, Ж.Ж. Руссо, Т.А. Маркова, В.О. Сухомлинський; - К.Д. Ушинський та ін. II. **Перевірка виконання самостійної роботи.** Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 2, 3, 5. Семінарське заняття 2. **Тема. Шляхи залучення родин до виховного процесу (2 год.).** План I. Обговорення питань: 1. Причини не повноцінного контакту вихователя з батьками. 14 2. Врахування потреб родини у процесі спілкування для встановлення ефективної взаємодії «вихователь-батьки». 3. Професійна технологічність вихователя з батьками. 4. Система психолого-педагогічної взаємодії вихователя та батьків, що може бути ефективною у сучасних умовах. II. **Перевірка виконання самостійної роботи.** Основна література: 2, 4, 5. Додаткова література: 2, 4, 7. Семінарське заняття 3. **Тема. Стратифікація суспільства та її вплив на взаємодію ДНЗ і родини (2 год.).** План I. Обговорення питань: 1. Розшарування суспільства на страти та спрямування роботи вихователя з батьками різних стратів. 2. Вимоги до кваліфікованого педагога який працює з дітьми різних стратів. II. **Перевірка виконання самостійної роботи.** Основна література: 3, 4, 5. Додаткова література: 2, 4, 5. Семінарське заняття 4. **Педагогічна культура батьків, її зміст і шляхи формування у співпраці закладів дошкільної освіти з родиною (3 год.).** План I. **Перевірка завдань:** 1. Записати і проаналізувати приклади рефлексії батьків, які спостерігали під час педагогічної практики. 2. Створити мультимедійну презентацію для батьків на тему: «Сучасна іграшка для моєї дитини». Основна література: 1, 2, 5. Додаткова література: 2, 5, 6, 7. **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ РОДИННОГО ТА СУСПІЛЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ** Семінарське заняття 5. **Тема. Вплив родинного виховання на формування особистості дитини (2 год.).** План I. Обговорення питань: 1. Значення сімейного виховання у роботі вихователя з дітьми. 2. Типи неправильного виховання дітей в сім'ї. 3. Профілактика непорозумінь між дітьми та батьками. II. **Перевірка виконання самостійної роботи.** Основна література: 1, 2, 5. Додаткова література: 2, 5, 6, 7. Семінарське заняття 6. **Тема: Організація співпраці педагога і батьків (2 год.).** План. I. Обговорення питань: 1. Складові системи контактної взаємодії педагогів і батьків стосовно проблем виховання дітей. 2. Характеристика системи контактної взаємодії педагогів і батьків. II. **Перевірка виконання самостійної роботи.** Основна література: 1, 2, 3, 5. Додаткова література: 1, 2, 5, 7. Семінарське заняття 7. **Тема: Планування сучасних форм взаємодії дошкільних навчальних закладів і сім'ї (2 год.).** План. I. Обговорення питань: 1. Поняття планування взаємодії з батьками та її значення. 2. Принципи планування співробітництва з батьками. 3. Умови планування. 4. Планування сучасних форм взаємодії. II. **Перевірка виконання самостійної роботи.** Основна

література: 1, 3. Додаткова література: 2, 3. 16 Семінарське заняття 8.. Форми організації взаємодії батьків і працівників закладів дошкільної освіти (3 год.). План. I. Перевірка виконаних завдань: 1. Скласти тематику консультацій для батьків, якщо в сім'ї росте хлопчик (дівчинка). 2. Розробити план циклу лекцій, консультацій, семінару-практикуму для батьків (6- 8) на одну із проблем виховання дітей: - Гендерне виховання дітей дошкільного віку. - Екологічне виховання дітей. - Моральне виховання дошкільників. - Ознайомлення з правами дітей. - Готовність дитини до навчання в школі. 3. Розробити сценарій проведення батьківських зборів на тему: « Дитина – гість у нашому домі» та підготувати матеріали (тези виступів, ескізи наочності). VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ГОТОВНОСТІ ДО СПІВПРАЦІ З РОДИНАМИ ВИХОВАНЦІВ ДНЗ Тема 1. Взаємовплив сімейного і суспільного дошкільного виховання (історичний аспект). 1. За книгою М.Г. Стельмаховича «Народна педагогіка» (чи іншим джерелом) виписати народні прислів'я та приказки про родинне виховання. 2. Занотувати особливості виховної роботи в родині різних типів (за педагогікою В.О.Сухомлинського) та розкрити значимість такого аспекту для вихователя дошкільного навчального закладу. Тема 2. Характеристика змісту, форм та методів співпраці з родинами в сучасному суспільстві. 1. Розкрити поняття «педагогічний такт» у співпраці з родинами. 2. Написати анотації статей, в яких розглядаються проблеми взаємодії працівників дошкільних навчальних закладів з батьками. 3. Скласти каталог монографій, підручників, посібників сучасних науковців з окресленої проблеми. Тема 3. Врахування стратифікації суспільства у співпраці з родини. 1. Навести приклади ситуацій, в яких виникають труднощі у працівників дошкільних навчальних закладів у роботі з батьками. 2. Розробити рекомендації для матері, яка одна виховує дитину. 3. Визначити страт суспільства, до якого належить Ваша сім'я. Обґрунтовано довести. 4. Визначити страт з яким вихователю буде найлегше співпрацювати з батьками. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ РОДИННОГО ТА СУСПІЛЬНОГО ДОШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ Тема 4. Основи взаємодії між дитячим садком та сім'єю. 1. Навести приклад компенсаторного зв'язку у взаємодії дошкільного навчального закладу та сім'ї. 2. Навести приклад координаційного зв'язку між працівниками дошкільних навчальних закладів та сім'єю вихованців. Тема 5. Співпраця з родинами як умова запобігання конфліктів батьків та дітей. 1. Навести приклад конфліктних ситуацій між батьками та дітьми за якими ви спостерігали на практиці. Запропонувати варіанти вирішення їх. 2. Скласти задачі про спілкування працівників дошкільних навчальних закладів з родинами. Сформулювати питання Тема 6. Планування взаємодії працівників закладів дошкільної освіти з батьками (3 год.). 1. Запланувати взаємодію з батьками та тезисно занотувати. Тему обрати самостійно. V. Контроль якості знань студентів 5.1. Форми і методи поточного контролю Форми поточного контролю: лекція (традиційна, проблемна, лекція-диспут) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – Презентація), семінари, практичні та лабораторні заняття. Дистанційне навчання здійснюється за допомогою комп'ютерних телекомунікацій, має наступні форми поточного контролю: – Система Moodle - це платформа, на якій розміщені навчальні матеріали, реалізовується спілкування "студент-студент", "студент-викладач", контролюються знання студентів, але й здійснювати управління освітнім процесом. – Cool Meet – проведення дистанційних конференцій, лекційних, семінарських та лабораторних занять, інших форм навчальних занять, проведених за допомогою засобів телекомунікацій і інших можливостей "Всесвітньої павутини". У процесі оцінювання поточних навчальних досягнень студентів дистанційного навчання застосовуються такі методи: – Методи навчання за допомогою взаємодії слухача з освітніми ресурсами при мінімальній участі викладача і студентів (самонавчання). Для розвитку цих методів характерний мультимедійний підхід, коли за допомогою різноманітних засобів створюються освітні ресурси: друківані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що

надходять з комп'ютерних мереж. — Методи індивідуалізованого викладання і навчання, для яких характерні взаємини одного студента з одним викладачем чи одного студента з іншим студентом (навчання "одиндо одного"). Ці методи реалізуються в дистанційній освіті в основному за допомогою таких технологій, як телефон, звичайна та електронна пошти; методи, в основі яких лежить надання студентам навчального матеріалу викладачем чи експертом, при якому студенти не відіграють активної ролі у комунікації (навчання "один до багатьох"). — Методи, для яких характерна активна взаємодія між всіма учасниками освітнього процесу (навчання "багато до багатьох"). У процесі оцінювання поточних навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: — Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, колоквиуми. — Методи письмового контролю: тести. — Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю – залік.

Питання до підсумкового контролю.

1. Сімейне і суспільне дошкільне виховання: історичні паралелі та лінії перетину.
2. Становлення і розвиток теорії та методики співпраці з родинами.
3. Співпраця з родинами як психолого-педагогічна проблема.
4. Державні документи та підзаконні акти про співпрацю з родинами.
5. Завдання, принципи та умови успішної співпраці дошкільного навчального закладу і родини у процесі виховання дітей.
6. Умови успішної взаємодії працівників дошкільних навчальних закладів і сім'ї у вихованні дітей; цілеспрямованість, плановість, послідовність, систематичність, диференціації, індивідуальний підхід, дотримання педагогічного такту.
7. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання дітей.
8. Сучасні труднощі у роботі з батьками. Шляхи їх подолання.
9. Професійна технологічність вихователя з батьками.
10. Зміст виховної роботи серед батьків.
11. Пропаганда позитивного досвіду суспільного і сімейного виховання.
12. Здійснення моніторингу процесу педагогізації батьків з метою створення єдиної системи виховання дитини в сім'ї і дошкільному навчальному закладі.
13. Стратифікація сучасного суспільства в Україні та його вплив на виховання дитини.
14. Вимоги до педагога, що працює з дітьми різних стратів суспільства.
15. Педагогічна культура батьків та вихователів як компонент загальної культури, який акумулює в собі накопичений попередніми поколіннями досвід виховання дітей у сім'ї та закладів дошкільної освіти.
16. Шляхи формування педагогічної культури.
17. Критерії ефективної взаємодії педагогів і батьків; спрямованість і адресність; оперативний зворотний зв'язок; індивідуалізація педагогічного впливу.
18. Суб'єкт-суб'єктивний підхід до розгляду виховання та соціалізації: світ дитинства як продукт соціалізації та автономна соціокультурна діяльність.
19. Залучення родин до виховного процесу. Компенсаторний зв'язок між закладом дошкільної освіти та сім'єю.
20. Поняття конфлікт. Причини виникнення конфліктів між батьками та дітьми.
21. Типи конфліктів між батьками та дітьми.
22. Шляхи профілактики конфліктів між батьками та дітьми.
23. Шляхи розв'язання конфліктів між батьками та дітьми.
24. Нестандартні форми взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї: щотижневі – "очікуваний гість", театральні дні, консультативний центр "Співбесідник" та ін., щомісячні – батьківська вітальня, сімейне дозвілля, походи, вернісаж та ін. Колективні форми взаємодії закладів дошкільної освіти і сім'ї.
25. Батьківський комітет, його функції, склад та зміст роботи.
26. Характеристика індивідуальних форм співробітництва педагогів дошкільних навчальних закладів з батьками: консультації, бесіди, пакети для батьків, анкети, пам'ятки, папка-пересувка.
27. Характеристика наочно-інформаційних форм взаємодії: виставки, стенди для батьків, ширми, реклама книг, публікації в періодиці, в системі Інтернет з проблем сімейного виховання.
28. Принципи та умови за якими здійснюється планування взаємодії з батьками.
29. Планування у календарному, річному, місячному плані взаємодії з батьками.